

Projekts “Palieņu pļavu atjaunošana ES nozīmes sugām un biotopiem”

Inga Račinska- Latvijas Dabas fonds

Upju palieņu pļavas

- pavasara palos regulāri applūst
- lai arī nav augu sugām bagātākās Latvijas pļavas, tās tomēr ir unikālas un citviet Eiropā jau izzudušas intensīvas lauksaimniecības un hidrotehnisko darbu ietekmē

Plūdi nodrošina: augsnes auglību un augstu slieku blīvumu pēcplūdu periodā, augsnes irdenumu, pļavu neaizaugšanu, augstu gruntsūdeņu līmeni – pļavās ir mitras vietas pat vissausākajās vasarās.

Galvenie draudi palieņu pļavu “izdzīvošanai”

- Pļavu platību samazināšanās, aizaugot ar krūmiem un kokiem
- Pļavu platību fragmentācija
- Pļavu kvalitātes samazināšanās
- Ūdens režīma izmaiņas
- Pārakra zāles pļaušana
- Pļavu uzāršanas risks
- Pļavu apmežošanas risks
- Parkveida pļavu aizaugšana ar krūmiem
- Bojājumi ozoliem, dedzinot kūlu
- Zināšanu trūkums par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu pļavās
- Zemniekiem maza pieredze agro-vides maksājumu izmantošanā

PROJEKTS

2004. gada 1. oktobris - 2008. gada 30. jūnijs

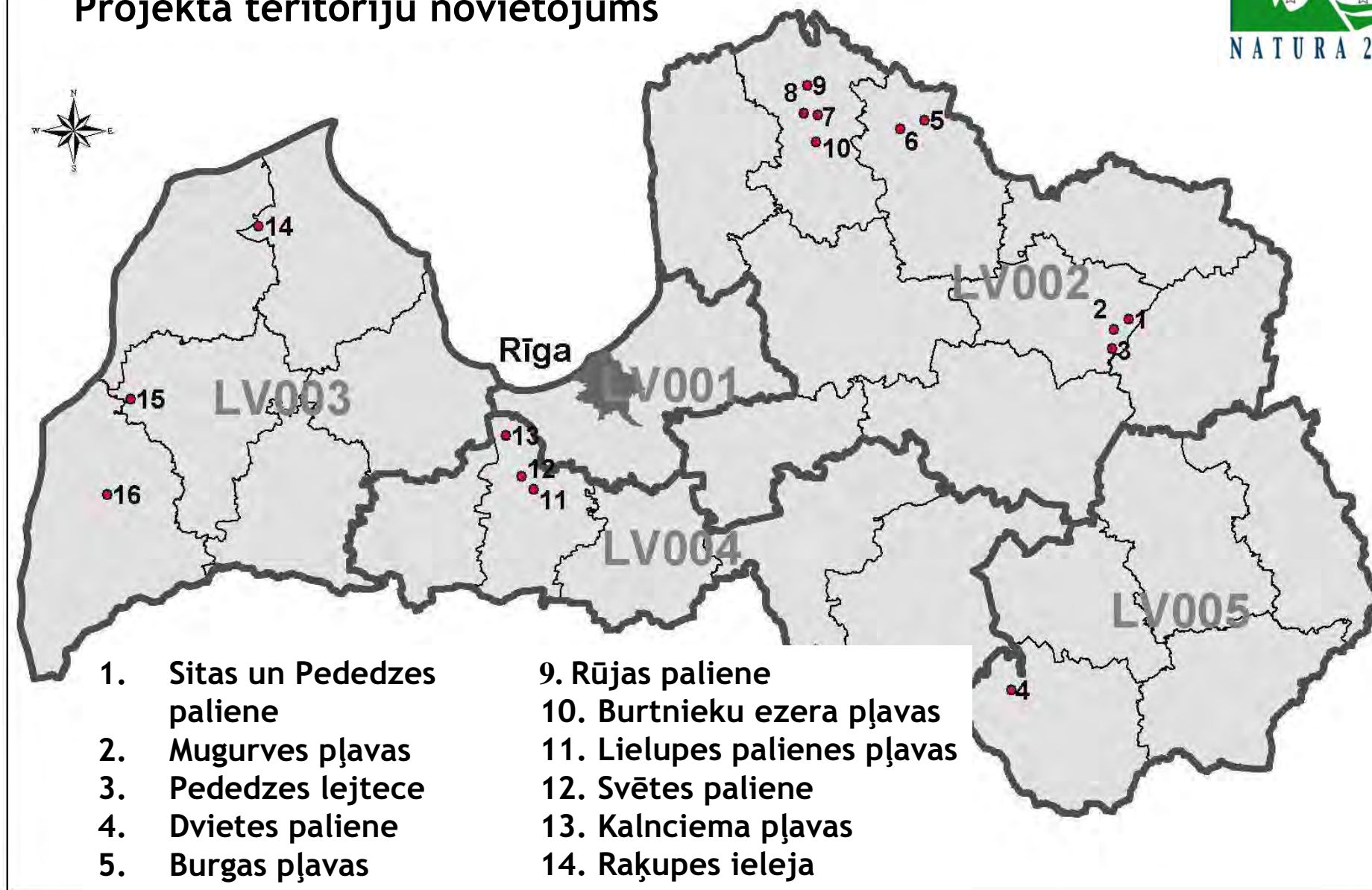
Budžets: 1'600'366 Euro

Projektu finansē: ES LIFE-Daba fonds, ANO Attīstības programma, Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas vides aizsardzības fonds, pašvaldības.

Projektu ievieš: Latvijas Dabas fonds

Partneri: Dabas aizsardzības pārvalde, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, Latvijas Ornitoloģijas biedrība, 22 pašvaldības - Alsungas, Stradu, Rugāju, Līvberzes, Vecates, Ērgemes, Litenes, Sēļu, Sedas, Burtnieku, Ilūkstes, Dunalkas, Jelgavas, Valgundes, Ances, Vilpulkas, Kalnciema, Dundagas, Dvietes, Jeru, Durbes un Valkas.

Projekta teritoriju novietojums

1. Sitas un Pededzes paliene
2. Mugurves pļavas
3. Pededzes lejtece
4. Dvietes paliene
5. Burgas pļavas
6. Sedas purvs
- 7.-8. Vidusburtnieks
15. Durbes ezera pļavas
16. Užavas augštece

9. Rūjas paliene
10. Burtnieku ezera pļavas
11. Lielupes palienes pļavas
12. Svētes paliene
13. Kalnciema pļavas
14. Raķupes ieleja

Pedezes lejtece. Foto: Ainārs Auniņš

AKTIVITĀTE A.1. Tikšanās ar iedzīvotājiem, projekta ievadsemināri

2004 - 2005 I.

Notikušas 19 sanāksmes.

Datums	Vieta	Teritorija
14.01. 11:00	Ērgeme	Sedas upes pļavas
25.01. 10:00	Valgunde	Svētes pal.
28.01. 11:00	Burtnieki	Burtn.pļ. & Vidusb.
01.02. 11:00	Dundaga	Raķupe
02.02. 11:00	Rugāji	Pededzes lejt.
11.02. 10:00	Sēļi	Vidusb. & Rūjas pal.
14.02. 11:00	Litene	Sita/Ped., Mugurve
18.02. 11:00	Stradi	Mugurve, Ped.lejt.
24.02. 10:00	Līvbērze	Svētes paliene
25.02. 12:00	Vecate	Vidusburtnieks
28.02. 11:00	Durbe	Durbes ez.pļavas
02.02. 11:00	Alsunga	Užavas augštece
03.03. 11:00	Seda	Sedas upes pļavas
07.03. 11:00	Kalnciems	Kalnciema pļavas
09.03. 10:00	Jelgava, Cena, Jaunsvirlauka	Lielupes palienes pļavas
16.03. 11:00	Valka	Burgas pļavas
29.03. 14:00	Bebrene	Dvietes pļavas
30.03. 10:00	Dviete	Dvietes pļavas
08.04. 10:00	Jeri	Rūjas paliene, Vidusburtnieks

Dviete. Foto: Jānis Reihmanis

AKTIVITĀTE A.5. Dabas aizsardzības plānu sagatavošana

2005 I-IV, 2006 I-IV

Pamatojums DA plānam, process, iesaistītie eksperti.

2005. gadā

Dvietes paliene

Kalnciema pļavas

Užavas augštece

Vidusburtnieks

Burtnieku ezera pļavas

Sitas un Pededzes paliene

Mugurves pļavas

Sedas purvs

2006. gadā

Lielupes palienes pļavas

Svētes paliene

Raķupes ieleja

Durbes ezera pļavas

Rūjas paliene

Burgas pļavas

Pededzes lejtece

AKTIVITĀTE A.6. Dabas aizsardzības plānu sabiedriskā apspriešana

2005 IV, 2006 IV

Informatīvās sanāksmes

Izstrāde, uzraudzības grupa jau ir!

Sabiedriskā apspriešana

Apstiprināšana pašvaldībā

Nodošana Dabas aizsardzības
pārvaldei

Apstiprināšana Vides ministrijā

Sitas un Pededzes paliene. Foto: Ainārs Auniņš

AKTIVITĀTE A.7. Īpašnieku apmācības par pieteikšanos ES atbalstam zālāju apsaimniekošanai

2005 II, 2006 II

6 reģionālie semināri, apmēram 50 dalībnieki katrā.

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana zālājos, mazāk labvēlīgie reģioni.

Pašvaldību saistošie noteikumi

Sabiedrības iesaistīšanas pieredze

AKTIVITĀTE C.1. Krūmu ciršana

2005 I - 2008 I

980 ha visās 16 projekta teritorijās. Pirms 30. marta un pēc 15. jūlija.

Noslēgti pirmie darba līgumi par 116 ha atjaunošanu (7750 LVL)

2 līgumi Ērgemes pagastā

2 līgumi Alsungas pagastā

2 līgumi Litenes pagastā

1 līgums Kalnciemā

1 līgums Stradu pagastā

1 līgums Ances pagastā

1 līgums Sēļu pagastā

Sedas purvs. Foto: Ainārs Auniņš

Užavas augštece. Foto: Andris Klepers

AKTIVITĀTE C.2. Krūmu sakņu iznīcināšana

2005 III - 2008 I

Kopumā 8 ha apjomā.

Nepieciešama speciāla tehnika

Vidusburtnieks. Foto: Ainārs Auniņš

AKTIVITĀTE C.3. Krūmu ciršana ap ozoliem

2005 III - 2008 I

Plānots attīrīt ca 70 ozolus, 112 ha parkveida pļavu. Aktivitāte tiks īstenota Sitas un Pededzes palienē, Mugurves pļavās, Pededzes lejtecē, Vidusburtniekā.

Pirmais līgums noslēgts Litenē.

AKTIVITĀTE C.4. Žogu uzstādīšana

2006 I-II

Žoga uzstādīšana (apmēram 2 km garš) “Burtnieku ezera pļavās”, lai nodrošinātu Burtnieku zirgaudzētavas zirgu ganīšanos bioloģiski vērtīgajās pļavās. Plānots īstenot 2005. gadā.

Dviete. Foto: Jānis Reihmanis

AKTIVITĀTE C.5. Kontrolēta dedzināšana

2005 IV- 2008 I

Plānots 14 teritorijās, 580 ha apjomā.

KONTROLĒTA, tikai pēc šī apsaimniekošanas pasākuma izvērtēšanas un iekļaušanas dabas aizsardzības plānos, pēc saskaņošanas ar atbildīgajām institūcijām un sabiedrības informēšanas aktivitātēm.

AKTIVITĀTE C.6. Pirmreizējā pļaušana

2005 III, 2006 III, 2007 III

Plānots visās 16 teritorijās, 2400 ha apjomā. **290 tūkstoši Eiro.**

Pēc 15. jūlija. 3 pļaušanas veidi, samaksa no 60-162 EUR/ha.

Gatavojamies slēgt līgumus par pļaušanu biotopu atjaunošanai, pēc tam īpašnieks piesakās agro-vides maksājumiem.

AKTIVITĀTE E.2. Projekta mājas lapa

2005- 2008

www.ldf.lv, regulāri jaunumi par projekta norisi;

www.lob.lv

Seda. Foto: Ainārs Auniņš

AKTIVITĀTE E.3. Informācijas stendi

2006 I, 2007 I, 2008 I

2 informācijas stendi uz teritoriju, kopā 32 gab. Pašvaldības apņemas izvietot standus, projekts tos sagatavo, balstoties uz informāciju, kas apkopota gatavojot dabas aizsardzības plānus.

Saturs: dabas vērtības, aizsardzības un izmantošanas noteikumi, Natura 2000 vieta, tūrisma infrastruktūra, interesantais apkārtnē.

AKTIVITĀTE E.4. Seminārs pļavu apsaimniekošanas plānotājiem

2007 III

Pieredzes apmaiņas seminārs, lai nodrošinātu projektā iegūtās pieredzes nodošanu citām institūcijām un interesentiem. Ca 50 dalībnieki.

AKTIVITĀTE E.5. Pieredzes apmaiņas braucieni

2005 I-II, 2007 I-II

Plānoti pieredzes apmaiņas braucieni Latvijā un ārpus tās, profesionāli vai sabiedrību izglītojoši.

Februāris - pieredzes apmaiņas brauciens uz Lubāna LIFE projektu.

Jūnijs - pieredzes apmaiņas brauciens un Norvēģiju, speciāla atļauja no EK.

Augusts - plānots brauciens uz Matsalu, apmēram 30 cilvēki.

2006. gads - Baltkrievija (viena no Eiropas lielākajām palieņu sistēmām), Somija, Polija?

Lubāns. Foto: Jānis Reihmanis

AKTIVITĀTE E.6. Pļavu apsaimniekošanas rokasgāmata

2007 II-IV

1500 eks., 120 lpp, 15 *case studies* par dažādu zālāju apsaimniekošanas metožu pielietojumu. Iespējams, iekļausim arī citu biotopu apsaimniekošanas pieredzi.

Latviski, ar kopsavilkumu krieviski un angļiski.

AKTIVITĀTE E.7. Dabas aizsardzības plānu kopsavilkumi

2006 I, 2007 I

Populāra DA plānu versija, pievienojot arī noteikumus un aprakstu par Natura 2000

Raķupe. Foto: Jānis Reihmanis

AKTIVITĀTE E.8. Bukleti

2006 I-II, 2008 I-II

16 bukleti par teritorijām (ar iespēju apvienot vairākus vienā)

1 buklets par griezi un citiem
pļavas putniem, jau izdots.

**PUTNI
PALIENU
PĻAVĀS**

Paldies!

